

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01043/2018-ERU

Praha 28. února 2018

Č. j. 01043-4/2018-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad, jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01043/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je právnická osoba společnost **Z&D stavby, s.r.o.**, se sídlem K Bělidlu 568, Horní Staré Město, 541 02 Trutnov, IČO: 274 88 055, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. července 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost Z&D stavby, s.r.o., se sídlem K Bělidlu 568, Horní Staré Město, 541 02 Trutnov, IČ: 274 88 055 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustila tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděla dne 19. července 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Žďárky, u nemovitostí č. p. ■ a č. p. ■ v blízkosti plynárenských, resp. energetických zařízení, středotlakého plynovodu PE dn 63 a středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32 činnosti, v jejichž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození těchto plynárenských zařízení, a tím k porušení tohoto ustanovení energetického zákona.

II. Podle § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 55 000 Kč** (slovy: padesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, č. účtu: 19-2421001/0710, variabilní symbol 04618.

Odůvodnění

Dne 11. října 2017 zahájil kontrolní orgán Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“ anebo „správní orgán“) z důvodu zjištění poškození plynárenského zařízení při provádění stavebních prací dne 19. července 2017 v obci Žďárky, u nemovitostí č. p. ■ a č. p. ■ stavba s názvem „Žďárky – splašková kanalizace a ČOV“ kontrolu, jejímž cílem bylo ověřit, zda účastník řízení při činnosti v blízkosti plynárenského zařízení neporušil ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona. O výsledku kontroly kontrolní orgán Úřadu dne 30. listopadu 2017 sepsal Protokol o kontrole č. ■ se závěrem, že kontrolovaná osoba,

účastník řízení, jako zhotovitel díla, prováděl dne 19. července 2017 v obci Žďárky, u nemovitosti č. p. ■ a č. p. ■ v blízkosti plynárenského zařízení činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození tohoto energetických zařízení, čímž porušil § 68 odst. 3 energetického zákona. Vůči kontrolnímu zjištění neuplatnila kontrolovaná osoba žádné námitky.

Po prostudování spisu kontroly sp. zn. 10664/2017-ERU dospěl Úřad k závěru, že je dostatečně prokázáno, že došlo k porušení ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, že tímto porušením byly naplněny znaky skutkové podstaty přestupku, podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a že není pochyb o tom, že se tohoto přestupku dopustil účastník řízení, právnická osoba společnost Z&D stavby, s.r.o. Správní orgán má za to, že je dostatečně zjištěn stav dané věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, proto přistoupil v souladu s § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Kontrolou bylo zjištěno, že územní správce plynárenských sítí, společnost GridServices s.r.o., pověřený operativní správou majetku společnosti GasNet, s.r.o., přijal dne 19. července 2017 dvě hlášení, že v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy v obci Žďárky došlo v důsledku provádění zemních prací v 09.39 hod. dne 19. července 2017 u nemovitosti č. p. ■ k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32 o tlakové úrovni od 0,05 bar do 4 bar a následně téhož dne v 10.50 hod. ve stejném ochranném pásmu plynárenské distribuční soustavy u nemovitosti č. p. ■ v rámci stejných zemních prací poškození středotlakého plynovodu PE dn 63 o tlakové úrovni od 0,05 bar do 4 bar.

Objednatel stavebních prací byla obec Žďárky, IČ: 002 73 287, zhotovitelem stavby s názvem „Žďárky – Splašková kanalizace a ČOV“ sdružení společností s názvem „sdružení Žďárky“ zastoupené dvěma společnostmi POHL cz, a.s., IČ: 256 06 468 a Z&D stavby, s.r.o., IČ: 274 88 055. Dle Dodatku č. 2 Společenské smlouvy „sdružení Žďárky“ ze dne 6. ledna 2016, uzavřeného dne 26. července 2016, je za stavební práce na této stavbě zodpovědná společnost Z&D stavby, s.r.o. Vztahy mezi objednatel a zhotovitelem prací byly upraveny smlouvou o dílo uzavřenou dne 12. dubna 2016. Vlastní přítomnost plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby prokazatelně známa z vyjádření o existenci plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby společně s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení společnosti GasNet, s.r.o. ze dne 21. prosince 2016 společně s orientačním a detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů. Ve dnech 3. a 4. května 2017 byla s platností 2 měsíců vytyčena poloha plynárenských zařízení v terénu. Vytyčení provedla společnost GridServices, s.r.o. pomocí hledače typu RD a polohu vyznačila barvou.

Účastník řízení v popisu vzniklé události, který doručil kontrolnímu orgánu Energetického regulačního úřadu dne 13. října 2017, uvedl, že poškození plynovodu u č. p. ■ bylo způsobeno bagrem, který obsluhoval ■, zaměstnanec jiné osoby, poškození plynovodu u č. p. ■ bylo způsobeno zaměstnancem účastníka řízení ■, který plynovod poškodil krumpáčem. K označení plynovodu u č. p. ■ se vyjádřil v tom smyslu, že označeno bylo, avšak narušený plynovod se nacházel o 2 metry hlouběji, neoznačený folií, ani neobsypán pískem. Stejně tak poškozený plynovod u domu č. p. ■ byl uložen protlakem a nebyl nijak označen. Dne 31. října 2017 účastník řízení doplnil kontrolnímu orgánu Energetického regulačního úřadu své vyjádření o sdělení, že pan ■, který poškodil plynovod u nemovitosti č. ■, je zaměstnancem společnosti Silnice Svoboda a.s., což tato společnost potvrdila. Účastník řízení si zemní práce zemním strojem u této společnosti objednal na základě objednávky ze dne 10. června 2017. Společnost Silnice

Svoboda a.s. ve svém vyjádření ze dne 28. listopadu 2017 uvedla, že práce bagru s obsluhou na uvedené stavbě řídil zaměstnanec účastníka řízení, pan [REDAKCE]. Zemní práce u nemovitosti č. p. [REDAKCE] prováděl účastník řízení.

Z denního záznamu stavby, z předložené dokumentace a také z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že veškeré zemní práce v místě poškození plynárenského zařízení u nemovitosti č. p. [REDAKCE] prováděl účastník řízení. V místě poškození plynárenského zařízení u nemovitosti č. p. [REDAKCE] prováděl zemní práce účastník řízení prostřednictvím najatého zemního stroje s obsluhou, jejíž činnost řídil zaměstnanec účastníka řízení. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 19. července 2017 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 25. července 2017 došlo v důsledku poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 0,5 m³ po dobu 43 minut a nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému zákazníkovi. V důsledku poškození středotlakého plynovodu PE dn 63 došlo k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 3724 m³ po dobu 240 minut a přerušení dodávky plynu šesti zákazníkům kategorie domácnost. Veškeré náklady spojené s opravami středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32 ve výši [REDAKCE] Kč a opravami středotlakého plynovodu PE dn 63 ve výši [REDAKCE] Kč byly účastníkem řízení uhrazeny beze zbytku.

K poškození plynárenských zařízení došlo nevhodnou manipulací bagru a krumpáče při provádění zemních prací.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění stavebních prací v ochranném pásmu, podle § 68 odst. 3 energetického zákona. Práce v ochranném plynárenském pásmu podle podmínek uvedených ve stanovisku správce přenosové distribuční soustavy podléhají zvláštnímu režimu a je třeba je provádět s maximální odbornou péčí a opatrností.

Účastník řízení věděl, že stavební práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti. Postup při provádění stavebních prací podřídil mapovému podkladu se zakreslením vedení plynárenského zařízení a jeho vytyčení v terénu. Plynovodní přípojka PE dn 32 vedoucí u nemovitosti č. p. [REDAKCE] byla poškozena v důsledku ručního kopání krumpáčem. Jednalo se o plynovodní potrubí, které bylo uloženo do země protlakem a nebylo nijak vyznačeno. Středotlaký plynovod PE dn 63 vedoucí u nemovitosti č. p. [REDAKCE] byl poškozen zemním strojem. I v tomto případě se jednalo o plynovodní potrubí uložené do země protlakem a rovněž nebylo nijak vyznačeno.

Úřad dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že účastník řízení při realizaci díla nedodržel podmínky pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. S ohledem na jeho kvalifikaci a zkušenosti v oboru vykonávané činnosti mohl předvídat, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení se mohou nacházet plynovodní potrubí, která jsou položena pomocí technologie protlaku, a tudíž nemohou být nijak vyznačena, například folií, či obsypáním pískem, jak je v jiných případech obvyklé. Nezabránil tak vhodným opatřením vzniku poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení je tedy plně odpovědný za spáchaný přestupek a způsobenou škodu.

Charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v tomto případě energetickým zákonem.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku, jeho škodlivosti pro společnost, jak vyplývá z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť jednáním účastníka řízení došlo k poškození dvou plynárenských zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se také zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Dospěl k závěru, že účastník řízení, s ohledem na výše uvedené, ne vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37, § 38 a § 39 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání, následkům, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a též k osobě pachatele.

Účastník řízení, kterým je právnická osoba, jejíž činnosti je mimo jiné provádění přípravných a dokončovacích stavebních prací a specializovaných stavebních činností, si měl být velmi dobře vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností a předcházet vzniku případných škod, což účastník řízení nezajistil. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotí při stanovení sankce jako okolnosti přitěžující. Přitěžující okolností je i přerušení dodávky plynu šesti koncovým zákazníkům po dobu 240 minut a únik plynu do ovzduší v množství 3724 m³. Za přitěžující okolnost lze považovat i druhé poškození plynárenského zařízení na téže stavbě, neboť z poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32 u č. p. ■■■, která byla poškozena krumpáčem, mohl předpokládat, že v ochranném pásmu se nachází plynárenská zařízení uložená do země technikou protlaku a pokračovat s tímto vědomím s maximální opatrností v další činnosti. Pak by takřka 1 hodinu po první události nemuselo dojít k porušení středotlakého plynovodu PE dn 63 u nemovitosti č. p. ■■■ v důsledku činnosti zemního stroje s nepoměrně větším a škodlivějším následkem.

Snahu o řešení opravy poškozeného plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy lze hodnotit jako okolnost polehčující, stejně tak i to, že vedení plynárenského zařízení bylo v terénu před zahájením zemních prací vytyčeno.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, pak správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek (správní delikt) je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán vycházel z veřejné části obchodního rejstříku, z níž zjistil, že účastník řízení je právnická osoba s předměty podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Správní orgán z výše uvedeného dovozuje, že účastník řízení má z výše uvedených podnikatelských činností takové příjmy, že uložená pokuta není a nebude pro účastníka řízení likvidační.

Úřad k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat zásah do majetkových poměrů účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha